

Materiały instruktażowe dla podmiotów prowadzących program korekcyjno – edukacyjny

dla osób stosujących przemoc w rodzinie

(podstawa prawna: art. 7 ust. 1 pkt 1
ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie
– Dz. U. z 2021 r., poz. 1249)

1. Program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie powinien być zgodny z Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023, zwanym dalej *KPPPwR*, ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, zwaną dalej *ustawą*, oraz rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. Nr 50, poz. 259), zwanym dalej *rozporządzeniem*.
2. Realizacja programu winna odbywać się zgodnie z **wnioskiem o dofinansowanie przesłanym do Wojewody Wielkopolskiego za pośrednictwem formularza opublikowanego w systemie CAS. Program powinien mieć charakter odrębnie opracowanego dokumentu, będącego w posiadaniu jednostki prowadzącej.**
3. Wszelkie zmiany i uzupełnienia, także w trakcie trwania programu, winny być przesyłane na piśmie do Wydziału Polityki Społecznej WUW, w celu akceptacji.
4. Program powinien zapewniać realizację następujących celów:
  - a) powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
  - b) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
  - c) kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy w rodzinie;
  - d) uznanie przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy;
  - e) zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie;
  - f) zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy;
  - g) uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych;
  - h) edukowanie o alternatywnych względem przemocy sposobach komunikacji.
5. Program nie powinien być realizowany w miejscu, w którym udziela się wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, a w przypadku, gdy na realizację programu wykorzystywane są zasoby lokalowe, w których również udziela się wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, program nie może być

realizowany w czasie, w którym udziela się wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie. Realizator winien zapewnić osobom doświadczającym przemocy w rodzinie możliwość swobodnego opuszczenia lokalu, bez styczności z osobami stosującymi przemoc w rodzinie.

6. Osobę stosującą przemoc w rodzinie, u której zostało rozpoznane uzależnienie od alkoholu, narkotyków, innych środków odurzających, substancji psychotropowych albo środków zastępczych, kieruje się w pierwszej kolejności na terapię uzależnienia.
7. **Warunkiem uczestnictwa w programie jest podpisanie przez klienta kontraktu, który ustala zasady uczestnictwa w programie i jego ukończenia. Poprzez uczestnika programu rozumie się osobę, która podpisała kontrakt. Warunkiem ukończenia programu jest uczestniczenie w co najmniej 75% godzin zegarowych zajęć w danej edycji programu (zarówno grupowych, jak i indywidualnych przypadających na danego uczestnika). Frekwencja dla danego uczestnika jest obliczana w odniesieniu do całkowitej liczby godzin w ramach danej edycji programu, niezależnie od momentu dołączenia tego uczestnika do programu. **W przypadku programów całorocznych, frekwencja obliczana jest indywidualnie w stosunku do danego uczestnika.****
8. Przebieg i efekty oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie objęte są działaniami monitorującymi i ewaluacyjnymi prowadzonymi przez powiat lub podmioty, którym powiat zlecił realizację prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz wojewodę, a wyniki tych działań są wykorzystywane w pracach nad doskonaleniem i upowszechnianiem dalszych metod oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. **Monitoring i ewaluacja powinny być prowadzone przez okres minimum 1 roku, licząc od dnia zakończenia programu.** Realizator programu jest odpowiedzialny za udokumentowanie podejmowania ww. działań.
9. Program powinien być realizowany przede wszystkim w formie zajęć grupowych, w małych grupach od 8 do maksymalnie 15 osób oraz dodatkowo w formie zajęć indywidualnych. Przeważać powinny zajęcia grupowe. Zajęcia mogą być prowadzone w formie tradycyjnej, zdalnej (tj. przy użyciu interaktywnych metod komunikacji) lub mieszanej, po uzyskaniu zgody uczestników i prowadzących.
10. Rekomenduje się, aby łączny czas trwania programu obejmował od 60 do maksymalnie 120 godzin (60x60 min.; 120x60 min.) zegarowych. Przerwy pomiędzy kolejnymi zajęciami nie powinny być dłuższe niż 1 tydzień.
11. Program powinien być prowadzony przez dwie osoby, najlepiej kobietę i mężczyznę.
12. Każde uczestnictwo osoby stosującej przemoc w rodzinie w zajęciach (zarówno grupowych, jak i indywidualnych) powinno być odnotowane na liście obecności, obejmującej: datę spotkania, czas trwania spotkania, listę uczestników spotkania wraz z ich podpisami, podpis prowadzących/prowadzącego. W przypadku realizacji zajęć w formie zdalnej podpis uczestnika nie jest wymagany. W takiej sytuacji, prowadzący zajęcia jest zobowiązany do poświadczenia udziału uczestnika, przy jego nazwisku, na liście obecności ze spotkania.

13. Z każdych zajęć należy sporządzić krótką informację zawierającą: temat spotkania, formę spotkania, zastosowane metody, przebieg spotkania oraz podpisy osób prowadzących.
14. Realizator programu jest zobowiązany do uzyskania końcowego sprawozdania od prowadzących program w dowolnej formie, zawierającego co najmniej: imię i nazwisko prowadzącego, kwalifikacje prowadzącego, daty i liczby godzin poszczególnych zajęć, wnioski z przeprowadzonego programu, listę osób, które uczestniczyły w programie, listę osób, które ukończyły program, datę sprawozdania, podpis sporządzającego sprawozdanie.
15. **Program będzie dofinansowany w oparciu o posiadane przez Wojewodę Wielkopolskiego środki finansowe, w kwocie określonej w załączniku nr 1 do KPPPwR.** Przesłanie wniosku nie jest równoznaczne z dofinansowaniem programu. **W trosce o jak największą całoroczną dostępność programów, w pierwszej kolejności dofinansowaniu podlegać będą programy o charakterze ciągłym, natomiast w miarę posiadanych środków finansowych, przewiduje się dofinansowanie przynajmniej 1 edycji programu w każdym powiecie.** Rekomenduje się, aby w pierwszej kolejności środki finansowe przeznaczane były na wynagrodzenia dla prowadzących, a w dalszej kolejności (w miarę ich posiadania) na: materiały edukacyjne, superwizję, materiały biurowe, wynajem sal itp.
16. Wydatkując środki finansowe z dotacji należy każdorazowo brać pod uwagę celowość oraz gospodarność ich wydatkowania. Tak więc przy realizacji działań należy zawsze dobierać odpowiednie, optymalne i racjonalne metody oraz środki dla osiągnięcia zamierzonych celów. Ponadto, należy oszczędnie i wydajnie wykorzystywać przyznane środki finansowe, dążąc do osiągnięcia najlepszego stosunku wykorzystanych zasobów do osiągniętych rezultatów.
17. **Realizator programu odpowiada za zatrudnienie do prowadzenia programu osób o odpowiednich kwalifikacjach, zgodnych z zapisami § 9 rozporządzenia.**
18. Sprawozdania z realizacji programu korekcyjno – edukacyjnego należy nadsyłać w formie tabelarycznej (wzór dostępny w zakładce: Sprawy/Polityka społeczna/Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie/Sprawozdawczość) z dodatkowo załączoną kalkulacją kosztów, **w terminie do dnia 15 stycznia następnego roku.** Sprawozdanie przesyła realizator programu. Łączna liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, wykazana w tym sprawozdaniu, winna być identyczna z liczbą osób stosujących przemoc w rodzinie wskazaną w tabeli 3.3.6. rocznego sprawozdania PRZEMOC, opracowywanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej CAS. Podmioty niepubliczne realizujące program korekcyjno – edukacyjny dane zawarte w przesyłanym sprawozdaniu winny przekazać do właściwego powiatowego centrum pomocy rodzinie lub miejskiego ośrodka pomocy społecznej, celem wypełnienia sprawozdania w CAS.